

NOORDZEEOVERLEG

Aan:
leden van
het NZO

In het najaar van 2021 is er in de werkgroep beschermde gebieden gesproken over de aanwijzing van oesterherstel gebieden in het Friese Front. Dit om invulling te geven aan afspraak 4.43 uit het NZA. Tijdens deze bespreking, en aanwijzing kwamen een aantal juridische kwesties naar voren. Daarom zijn de juridische experts verbonden aan de WKC door de werkgroep gevraagd advies te geven. In dit document is het advies te vinden.

Advies NZO-WKC

Noordzeeoverleg

www.noordzeeoverleg.nl

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

E: lieke.alferink@ofl.nl

In het NZO van 22 december jl. is er ingestemd met een opdracht formulering voor de WKC omtrent juridisch advies oesterherstel en de artikel 11 procedure in het Friese Front. Dit naar aanleiding van eerdere besprekingen die hebben plaatsgevonden in de werkgroep beschermde gebieden. Na het NZO van december heeft er zoals afgesproken overleg plaatsgevonden tussen LNV, de voorzitter van de WKC en de juridische expert van de WKC. Het juridische advies van de WKC gaat specifiek om de hieronder beschreven vragen die eerder (3. November 2021) zijn beantwoord door de juristen van LNV en gedeeld met de werkgroep beschermde gebieden.

1. Is het binnen de artikel 11-procedure mogelijk twee keer 100km² aan te wijzen binnen de no take-zone op het Friese Front waarbinnen actief platte- oesterherstel plaatsvindt? En dan binnen deze twee gebieden max 100km² actief te herstellen? Waarvoor we de precieze locaties moeten vinden middels (kleinschalige) experimenten. Zo niet, wat is hiervoor dan de reden?

De EC stelt op basis van de Gezamenlijke Aanbeveling (Joint Recommendation, JR) een Gedelegeerde Handeling (Delegated Act) op. Een Gedelegeerde Handeling op basis van art 11 van de basisverordening GVB (EU 1380/2013) wordt vastgesteld in de vorm van een Gedelegeerde Verordening, die rechtstreekse werking heeft. Dit betekent dat alle maatregelen en de gebieden waar deze maatregelen gelden, concreet moeten zijn vastgelegd in de Gedelegeerde Verordening, anders zou de werking immers onduidelijk zijn. In de JR moet dus helder, onderbouwd en concreet omschreven staat wat de exacte maatregelen zijn en waar deze maatregelen komen te gelden. De precieze afbakening van het gebied van 100 km² in de JR is daarmee onderdeel van het maatregelenpakket. Zonder een precieze afbakening kan de EC geen Gedelegeerde Handeling opstellen.

Daarom is het noodzakelijk om voor het indienen van de Gezamenlijke Aanbeveling bij de EC het gebied van 100km² te hebben aangewezen.

Het is formeel mogelijk om het totaal van 100 km² op te splitsen in 2 gebieden van 50 km² of 4 van 25 km². Dit kan onder de voorwaarde dat precies wordt aangewezen waar deze gebieden gesitueerd zijn in de JR.

2. Valt herstel van (platte-)oesterbanken onder visserijwetgeving of natuurwetgeving?

De basisverordening GVB is van toepassing op de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee (artikel 1). Volgens de definitie in artikel 4 van de basisverordening zijn "biologische rijkdommen van de zee" : beschikbare en toegankelijke levende mariene aquatische soorten, met inbegrip van anadrome en katadrome soorten tijdens hun mariene levensduur. Platte oesters zijn dus biologische rijkdommen van de zee en vallen onder het GVB.

Volgens artikel 3 van het Werkingsverdrag van de EU is de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee in het kader van het Gemeenschappelijk visserijbeleid een exclusieve bevoegdheid van de EU. Dit betekent dat alleen de EU op dit terrein wetgeving mag opstellen en dat de lidstaten in principe niet zelf mogen optreden.

3. Moet het gebied voor visserij worden gesloten voordat er oesters worden uitgezet en locaties in het veld kunnen worden getest of kunnen testlocaties ook op een andere manier (tijdelijk) worden beschermd?

Het is niet ideaal om in een gebied dat bevist wordt oesters uit te zetten omdat er een grote kans is dat de oesters op deze manier bevist worden en er geen herstel kan plaatsvinden. Voor effectief herstel is een verbod op visserij in het betrokken gebied nodig. Een dergelijk verbod in het Friese Front kan alleen geëffectueerd worden via een Gedelegeerde Handeling van de EC op basis van artikel 11. Vanaf dat moment is actief herstel van oesterbanken mogelijk en kunnen er 'testlocaties' worden opgezet.

Het is niet mogelijk om specifieke locaties in de tussen tijd te beperken voor visserij zodat er getest kan worden omdat de EU exclusief bevoegd is voor visserijzaken.

Reactie WKC

De conclusie vanuit de WKC is dat op eerste gezicht de redeneer lijn vanuit LNV juist is. Echter bestaat toch de indruk dat het antwoord van LNV niet volledig is, nu het immers gaat om gebieden (zoals het Friese Front) in/nabij natura 2000 gebieden/KRM gebieden. Dit betreft dan met name vraag 2: *Valt herstel van (platte-)oesterbanken onder visserijwetgeving of natuurwetgeving?* Hierbij is de reactie van het de WKC als volgt: Voor zover het **visserijmaatregelen** betreft is het daarmee nodig om dit op basis van het GVB te doen. Dit sluit echter niet uit dat het herstel van oesterbanken een **breder doel** (dan *instandhouding* biologische rijkdommen van de zee) kan dienen en daarnaast ook kan vragen om *regulering van andere activiteiten*. Het **herstel van natuurwaarden** zal dus, ook al zijn deze ook als biologische rijkdommen te classificeren onder het GVB, **mede of met name onder de natuurwetgeving kunnen vallen in het specifieke geval.**